

PERSOONLIJK
Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

W www.rekenkamer.nl

DATEM 4 september 2012
BETREFT Adviesaanvraag inzake voorhangprocedure oprichting stichting Antonie van Leeuwenhoek-terrein

Geachte mevrouw Schippers,

In uw brief van 3 april 2012 verzoekt u om overleg op grond van artikel 96, tweede lid van de Comptabiliteitswet 2001 over uw voornemen tot oprichting van de Stichting Antonie van Leeuwenhoek-terrein (AL-terrein).

Op ambtelijk niveau is op constructieve wijze overleg gevoerd over dit voornemen met functionarissen van de Directie Financieel Economische Zaken (FEZ) van uw ministerie en met het RIVM.

Inhoudelijke opmerkingen bij het voorstel

Op grond van de resultaten van dit overleg hebben wij twee inhoudelijke opmerkingen bij het thans voorliggende voorstel.

In uw brief benadrukt u dat na oprichting geen ministeriële verantwoordelijkheid meer bestaat voor het functioneren van de stichting. Wij constateren echter dat er overheidspartijen gevestigd zijn op het AL-terrein die overeenkomsten gaan sluiten met de stichting en dat de voorzitter van het bestuur wordt benoemd en ontslagen door de minister. Ook behoeven statutenwijzigingen haar voorafgaande goedkeuring. De minister van VWS is naar onze mening in ieder geval verantwoordelijk voor de wijze waarop zij aan deze bevoegdheden invulling geeft. Meer in het algemeen ligt er, gegeven de inhoudelijke betrokkenheid van de minister bij de stichting, volgens de Algemene Rekenkamer ook een verantwoordelijkheid bij de minister om te blijven volgen of het publieke belang waarvoor de stichting is opgericht voldoende gewaarborgd wordt.

Het tweede aandachtspunt betreft de beoogde benoeming van ambtenaren in het bestuur. Wij vinden het - anders dan bij hoge uitzondering - niet wenselijk dat ambtenaren deel uitmaken van het bestuur van de stichting. Zoals u ook in uw brief aangeeft, wordt een bestuurslid geacht onafhankelijk en in het belang van de stichting te handelen, maar wij vinden dat dit op gespannen voet kan komen te staan met het belang van functiescheiding en het risico op loyaliteitsconflicten. Indien u toch van mening bent dat een ambtenaar deel moet uitmaken van het bestuur van de stichting, dan vinden wij dat hiervoor een bijzondere argumentatie noodzakelijk is.

Deze gedragslijn die wij publiceerden in onze achtergrondstudie *'Zicht op overheidsstichtingen'*¹ sluit aan bij het door het Ministerie van Financiën opgestelde *'Kader voor stichtingen'*.

Taak en bevoegdheden Algemene Rekenkamer

De stichting wordt niet belast met de uitvoering van een wettelijke taak. Buiten de contractueel verplichte bijdragen die de overheidspartijen op het AL-terrein aan de stichting verschuldigd zullen zijn, zal het functioneren van de stichting volgens uw opgave geen overige financiële verplichtingen voor de Staat introduceren.

Dit betekent dat de Algemene Rekenkamer geen taak of bevoegdheden heeft bij de stichting.

Verloop voorhangprocedure

Tot slot maken wij nog een opmerking bij het verloop van de voorhangprocedure. Toen u ons het voornemen tot oprichting van de stichting AL-terrein voorlegde, op 3 april jl., was Bilthoven Biologicals BV (BBio) nog een volledige staatsdeelneming. Hoewel het overleg met de Algemene Rekenkamer nog niet was afgerond en de daaropvolgende 'voorhang' van het voornemen bij de Staten-Generaal nog niet had plaatsgevonden, zijn begin juli de aandelen BBio verkocht aan een private partij. Hiermee is een nieuwe situatie ontstaan. Door de keuze om te verkopen voordat de stichting is opgericht, heeft u onnodige risico's genomen: de Staat is op dit moment als vergunninghouder aansprakelijk voor eventuele milieu/ -omgevingschade door de werkzaamheden op het AL-terrein.

¹ Zicht op overheidsstichtingen, 22 maart 2011, Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 31 887, nr. 4.

We gaan ervan uit dat u een afschrift van deze brief bij uw voornemen tot oprichting van de stichting meezendt aan de Staten-Generaal.

Algemene Rekenkamer

drs. G. de Jong,
wnd. president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris